Lerstad barnehage

Ålesund kommune

Årsplan

2026/2027

Open, engasjert og modig

Innhold

Formål med barnehagen sin årsplan **4**
Årsplanene sin funksjon 4
Barnehagen sitt samfunnsmandat **5**
Organisering av de kommunale barnehagene i Ålesund **6**
Lerstad barnehage **7**
Avdelingene våre 7
Vi som jobber i Lerstad barnehage 8
Barnehagens dagsrytme 8
Diverse praktisk informasjon 9
Visjonen vår 10
Verdier 11
Barnehagen sitt innhold 16
Barnehagen sitt satsingsområde 20
Barns medvirkning **22**
Samarbeid **23**
Samarbeid mellom hjemmet og barnehagen 23
Samarbeid mellom barnehagen og andre aktører 24
Taushetsplikt, opplysningsplikt og avvergingsplikt 24
Overganger **26**
Når barnet begynner i barnehagen 26
Overganger i barnehagen 26
Overgang mellom barnehage og skole 26
Barnehagen som pedagogisk virksomhet **27**
Planlegging 27
Vurdering 28
Dokumentasjon 28
Tilrettelegging i det allmennpedagogiske tilbudet for barn som treng ekstra støtte 29
Arbeidsmåtene til barnehagen **30**
Progresjon 30
Slik jobber vi i Lerstad med prosjektarbeid 31
Fagområda **31**
Årshjul **32**
Kilder **35**

Formålet med barnehagen sin årsplan

Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer valgene og grunngivingene til barnehagen
(Rammeplan for barnehagen - innhald og oppgåver, 2017, s. 37)

Barnehagen er ei pedagogisk virksomhet der innholdet skal planlegges og vurderes. Barnehagen sitt pedagogiske arbeid skal være begrunnet i Barnehagelova og i Rammeplanen. Med utgangspunkt i Rammeplanen skal barnehagen sitt samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Det blir utarbeida en årsplan for hvert barnehageår i hver barnehage. Årsplanen blir publisert på nett og sendt ut på IST til alle foreldre og foresatte når den er fastsatt. Årsplanen ligger til grunn for videre arbeid med planer for kortere og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper ved behov.

Årsplanen sin funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelova i praksis, og arbeider målretta for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagen sitt innhold og arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa
- Synleggjør barnehagen si tolking og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av verksomheten

Barnehagen sin årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetene sin oppfølging og tilsyn med barnehagen. Den er nyttig å bruke i samarbeid med foresatte og andre samarbeidspartnere.

Barnehagen sitt samfunnsmandat

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

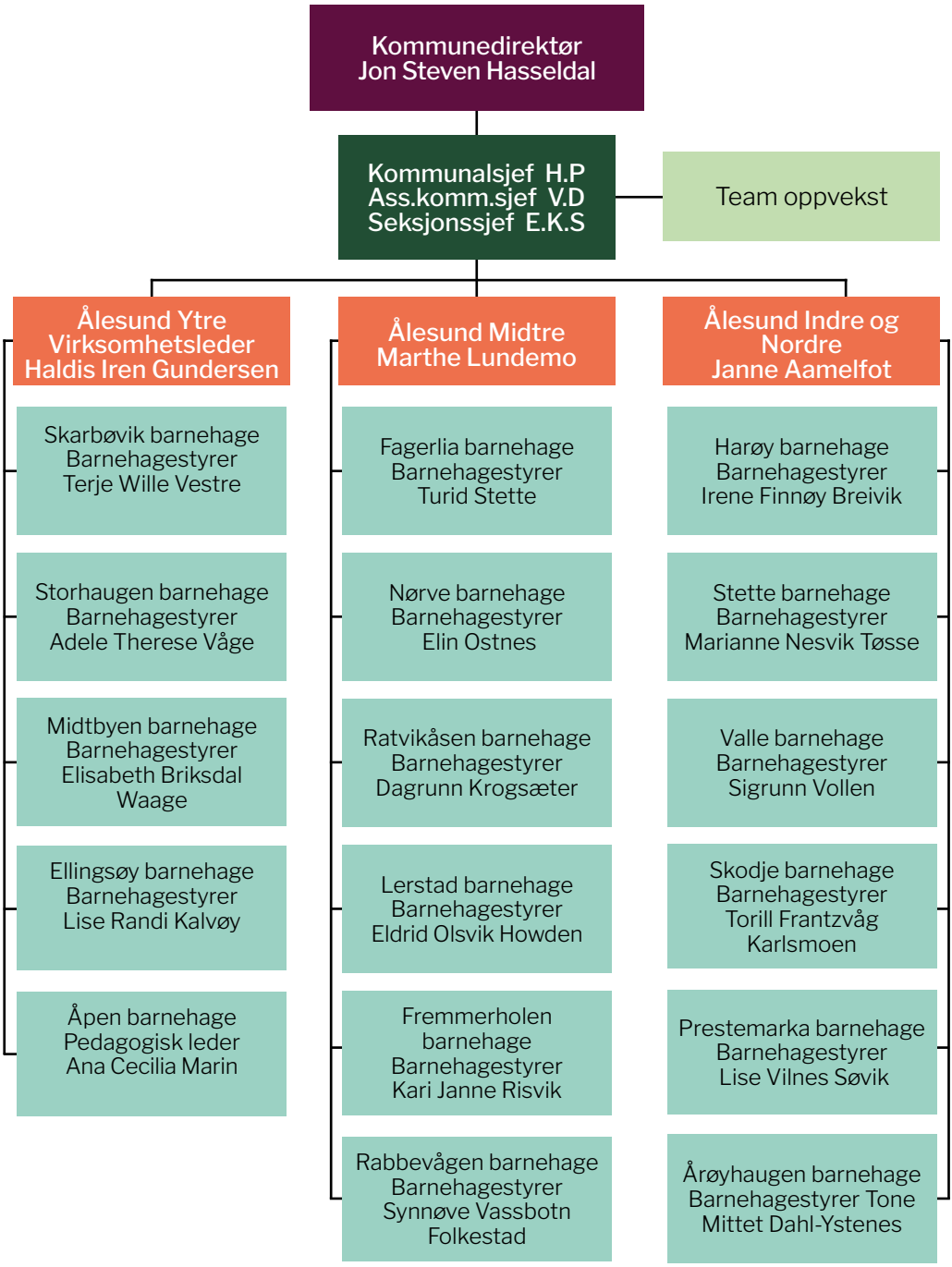
Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehagelova, 2005, §1. Formål)

Organisering av dei kommunale barnehagane i Ålesund

Lerstad barnehage

Lerstad barnehage er en barnehage som ligger ved Lerstad vannet i midtre bydel, med fine turområde i nærmiljøet. Både vann, sjø, skog og fjell er innenfor rekkevidde, og vi er ofte på tur, både planlagte og spontane turer.

Vi har 54 plasser fordelt på om lag 44 barn.

Barnehagen ble åpna i 1983, og har hatt ei stor rehabilitering. Alle tre avdelingene er oppussa. I tillegg har uteområdet blitt oppgradert, og vi har også fått grillhytte på området.

Lerstad barnehage er en del av virksomheten "Ålesund midt barnehager", der Marthe Lundemo er virksomhetsleder.
De andre barnehagene i virksomheten er Fagerlia, Ratvikåsen, Fremmerholen og Rabbevågen.

Avdelingene våre

Spoven
Avdelingen for de eldste barna i barnehagen. I år er det ren førskolegruppe. 18 barn. Vi både oppmuntrer og støtter barnas interesse for både å lese, skrive og regne. Men det viktigste vi fokuserer på dette året før skolestart er selvstendighet og sosial kompetanse. Det betyr blant annet å ha tro på seg selv og sine evner, og å vise respekt, forståelse og omsorg for andre. I alle prosjekter både planlagte og spontane er det dette som ligger til grunn. Vi har noen prosjekter som er går igjen på alle avdelingene og vi har noen som bare gjelder førskolebarna. I barnehagen blir det Barnas mesternes mester, og andre opplegg som barna er med på å planlegge utfra deres interesse.

Vipa
Vi er en mellomavdeling for barna som er mellom 3-4 år. Vi er 17 barn på avdelingen. På vår 3-4 års avdeling legger vi til rette for trygghet, lek og mestring som grunnlag for utvikling og læring. Barna oppmuntres til selvstendighet gjennom deltakelse i daglige rutiner og aktiviteter. Vi arbeider systematisk med å styrke vennskap og sosial kompetanse ved å fremme inkludering,

respekt og empati. Gjennom varierte leke- og læringssituasjoner får barna erfaring med samarbeid og det å bidra i fellesskapet. Vi har også mye fokus på samarbeid på tvers av avdelingene med både felles aktiviteter og turgrupper.

Myrsnipa
Myrsnipa er småbarnsavdelingen vår. Det er 9 barn her dette barnehageåret fra 1-3 år. Vi legger vekt på trygghet, omsorg og vennskap. Vi skaper et rolig og forutsigbart miljø der barna blir sett og møtt. Gjennom lek og hverdagsaktiviteter støtte vi barna i å utvikle tillit, selvstendighet og gode relasjoner til både barn og voksne. Vi er mye ute og har både spontane og planlagte turer.

Vi som jobber i Lerstad barnehage

• Eldrid Olsvik Howden	Styrer 100%
• John Hamilton Barrie	Pedagogisk leder 100%
• Stine Mariell Tollefsen Kaino	Pedagogisk leder 100%
• Synnøve Elise Rønning Aakvik	Pedagogisk leder 40%
• Susanne Vartdal	Pedagogisk leder 100%
• Brit Marit Indrestrand	Barnehagelærer 100%
• Beate Kristin Gjerde	Fagarbeider 100%
• Evelyn Ness	Assistent 100%
• Miroslawa A. Roszkowska(Mirka)	Assistent 100%
• Evgeniya Borisova Andersen	Assistent 100%
• Merethe J. Lerstad Solli	Assistent 60%
• Sandra Dahl	Assistent 80%
• Rikke Johansen	Fagarbeider 100%
• Max Hartman	Assistent 100 %

Barnehagens dagsrytme

- 07.00 Barnehagen åpner
- 07.30 - 08.30 Frokost (felles på storbarn)
- 08.30 Morgenmøte
- 09.00 Morgensamling, Kjernetiden starter
- 09.30 Prosjekt og aktiviteter
- 11.00 Lunsj
- 12.00 Sovetid og utelek
- 14.00 Kjernetid slutt. Fruktmåltid
- Leik ute eller inne
- 16.30 Barnehagen stenger

Diverse praktisk informasjon

Sykdom
Dersom barna er syke, må de holdes hjemme. Dersom barna blir syke når de er i barnehagen kontakter vi foreldre, derfor er det viktig at dere er tilgjengelige på telefon. Dersom barna har hatt feber er det anbefalt at barna skal ha et feberfritt døgn før de kommer tilbake til barnehagen igjen.

Barn med oppkast og diaré må holdes hjemme minst 48 timer etter siste utbrudd. Dette er oppfordringer fra folkehelseinstituttet som vi følger når det gjelder rutiner ved sjukdom. Barna må være friske nok til å være ute dersom de kommer til barnehagen, vi har ikke kapasitet til å være inne med barn som ikke er i form. Kommuneoverlegen har laga en oversikt over anbefalte tiltak ved smittsomme sykdommer i skole/barnehager

Allmenntilstanden avgjør om barnet bør være i barnehagen eller ikke!

Måltid
Vi serverer alle måltid I barnehagen. Vi har fokus på sunne og gode måltid, der vi også serverer et utvalg økologiske produkter. Vi serverer havregryn, brødskiver og knekkebrød, og vi har frukt og grønnsaker hver dag. En dag i uka har vi en gruppe barn som er med og lager mat på kjøkkenet, da kan de lage varmmat, eller bake. Dette er noe alle barna får være med på, etter tur. Vi har fokus på at barna skal få være med i hele prosessen, ved å hjelpe til å lage/bake og rydde opp.

Bursdag
Vi heiser flagget og henger opp bursdagsplakat for barnet. Vi lager bursdagskrone sammen med barnet som de får bruke på dagen. Vi har burdagssamling med sang, eventyr og bursdagsraketter.

Ferie
Vi har stengt 3 uker på barnehagen hver sommer (de 3 siste ukene i juli, i 2027 blir dette uke 27- 29), barna må ha 4 uker fri i løpet av perioden juni-august.

Vi sender inn oppholds plan for høstferie, Jul, vinterferie og påsken via IST. Det er viktig at dere legger inn oppholds planer, **også midlertidige**. Om ikke det ligger plan på barnet, regnes det som de har fri den dagen.

IST
IST heter vårt system for daglige dialog med foreldre. Her registrerer vi inn og ut barna når de kommer/går på morgen/ ettermiddag.

Vi sender ut diverse informasjon og beskjeder, og legger ut månedsplaner og månedsbrev.

Foreldre kan melde inn fravær ved sykdom og fri/ferie
Vi booker tid for foreldresamtaler der dere foreldre kan velge mellom ledige tidspunkter.

Nettvett
Barnehagen har et etisk ansvar for bilder i barnehagen. Vi ønsker derfor ikke at bilde av barna som blir tatt i ulike settinger i barnehage blir lagt på nett, f eks Snap, Instagram eller Facebook. Dette gjelder når det er andre enn ditt barn på bilder.

Visjonen vår

Vi vil ta vare på de små øyeblikkene og de gode opplevelsene

På Lerstad barnehage ønsker vi å ta vare på de små øyeblikkene i hverdagen, der vi møter barna med nysgjerrighet og undring. Gjennom samtaler og undring i fellesskap, kan vi utvikle og bygge de store opplevelsene.

Barnehagen skal være et sted der barna får utfolde seg og utvikle sin kreativitet og kunnskap. Vi skal støtte de i relasjonsbygging og hjelpe dem inn i gode og konstruktive samspill med andre.

Læring skjer gjennom hele dagen, både i planlagte og uformelle øyeblikk. Når omsorg og trygghet ligger i bunnen, blomstrer både lek og læring. Det er da viktig at vi er reflekterte og tilstedeværende voksne.

Verdier

Ved å legge til rette for positivt samspill, lek og opplevelser, vil vi at barna skal utvikle tro på seg selv, respekt for hverandre og verdifulle vennskap

Vi legger vekt på demokrati, likeverd og likestilling, bærekraftig utvikling, likhet og ulikhet.

Vi har de siste årene jobbet mye med voksenrollen i barnehagen, der vi ønsker å være tilstedeværende i barnas hverdag, engasjerte, kunnskapsrike og møte barna med felles verdier.

Hvert barn skal møtes ut fra sine forutsetninger og behov, og føle seg sett og hørt i hverdagen. Gjennom dette ønsker vi at barna skal utvikle selvbildet sitt, få medvirke og ha innflytelse i tråd med modning og alder.

Vi jobber for at alle barn skal få en trygg og god start på sin livslange læring, og å ha et godt fundament for videre utvikling. Som voksne skal vi være beviste rollemodeller og ta vårt ansvar på alvor.

Mangfold og gjensidig respekt

Rammeplanen sier at barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Dette er uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, etnisitet, kultur, sosial status, religion og livssyn. Barna skal få oppleve at det er mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler at de blir sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. (Rammeplanen kap.1, s.9)

I Lerstad barnehage har vi et aktivt arbeid for å fremme respekt og likeverd. Barna skal få oppleve at det finnes flere måter å tenke, leve og være på. Samtidig vil vi skape felles opplevelser for å styrke fellesskapsfølelsen og vise verdien av å høre til. Hos oss skal alle barn føle seg sett og anerkjent for den de er.

Vi tar et tydelig standpunkt mot alle former for diskriminering og krenkelse. Vi arbeider derfor for å fremme nestekjærlighet, respekt og inkludering – gjennom hele barnehagedagen.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal fremme psykisk og fysisk helse. Barnehagen bidrar til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnas selvfølelse støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen legger aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Barnehagen er en viktig del av barns livsmestring. Dette handler om å utvikle seg som individ, fungere i gruppe og i samspill med andre. Dette er grunnleggende elementer for utvikling av sosial kompetanse. Vi observerer og skaffer oss oversikt over hva som rører seg i barnegruppa til enhver tid. Ved å samtale med

barna, delta i lek og være gode rollemodeller vil vi være aktive i forhold til barnas sosialiseringsprosess. Barna skal gjennom hele barnehageåret lære om sosiale regler, ta og opprettholde kontakt med andre, vise hensyn og kunne sette seg inn i andres situasjon – utvikle empati. Vi vil styrke barns selvfølelse gjennom å anerkjenne barnets styrker og ferdigheter. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser og få en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser, sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser.

Mål

- Alle barna er trygge og trives i barnehagen.
- Alle barn har noen å leke med
- Alle barn skal få kjenne på matglede
- Alle barn skal få mulighet til bevegelsesglede og mestring

Barnehagens arbeid

Tilstedeværende, sensitive voksne som har kunnskap om hjernens utvikling og hvordan følelsene utvikles, samt hvordan vi som voksne kan støtte og veilede dette.

Barnehagen skal legge til rette for rolige måltidsituasjoner preget av glede og samhold hvor barna skal få utforske smaker og konsistenser, både kjente og ukjente Barnehagen skal servere variert kost, med sunne matvarer

Vi skal legge til rette for mestring og bevegelsesglede gjennom å tilpasse aktiviteter til hvert enkelt barns nivå og fungere som støttende stillas
De ansatte i barnehagen skal vite om barns uttrykk for behov for å kunne imøtekomme disse

Livet & sånn
Et gratis undervisningsopplegg laget av Ålesund kommune for å fremme livsmestring og helse for barn. Vi bruker dette opplegget både inn mot barna, som en del av kompetanseheving av personalet, og som en del av samarbeidet med foreldre. I dette opplegget finner både personalet og foreldre nyttig informasjon, videoer, refleksjonsspørsmål og opplegg.

Et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Barnehagelovens § 41, 42 og 43

På Lerstad er alle ansatte kjent med barnehagelovens § 41. 42 og 43 som handler om å sikre et trygt og godt psykososialt miljø for alle barn i barnehagen. Disse paragrafene gir tydelige føringer for hvordan ansatte skal forebygge, oppdage og håndtere krenkelser og mistrivsel blant barna.
Vi har egne prosedyrer for hvordan varsle og følge opp avvik, og alt arbeid skal dokumenteres.

§ 41 – Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Innhold: Barnehagen skal ha nulltoleranse for krenkelser som mobbing, utestenging, vold, diskriminering og trakassering. Alle ansatte har plikt til å gripe inn og forebygge slike hendelser.

§ 42 – Aktivitetsplikt

Innhold: Plikt til å sikre at alle barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

§ 43 – Skjerpet aktivitetsplikt

Innhold: Dersom en ansatt får mistanke om at en annen ansatt krenker et barn, skal det straks meldes til styrer. Hvis mistanken gjelder styrer, skal det meldes til barnehageeier.

Ålesund kommune har en egen plan som heter "Plan for trygt og godt psykososialt barnehagemiljø". Planen skal gi en oversikt over det systematiske arbeidet som gjøres, og samtidig være et verktøy som viser hvordan vi kan arbeide for et trygt og godt barnehagemiljø.

Målet med planen er:

- Å bidra til å øke personalets kunnskap om forebygging, avdekking og håndtering av mobbing og annen krenkende atferd, jf. kapittel VIII i barnehageloven.
- Å bidra til en sammenheng mellom lovtekst og pedagogisk praksis i barnehagen.
- Å bidra i arbeidet med å fremme helse, trivsel, lek og læring for alle barn.
- Å bidra til et miljø i barnehagene med nulltoleranse for mobbing og andre krenkelser blant både barn, ansatte og foreldre.

Bærekraft og utvikling

Lerstad barnehage er miljøfyrtårn sertifisert, og miljøfyrtårn gir en del retningslinjer for hvordan barnehagen skal jobbe systematisk med miljøtiltak i hverdagen. Det er et mål at barnehagen skal etterlate seg et mindre avtrykk i miljøet.

Disse stikkordene her er viktige deler av arbeidet:

- Bærekraftig
- Sunnhet – frukt/grønt
- Miljøvennlig
- Kildesortering
- Ryddeaksjon på våren
- Bruk av naturmateriale I formingsaktiviteter

Vi har satt oss flere mål for arbeidet, blant annet:

- Redusere matsvinn og avfallsmengde.
- Øke andelen økologiske produkter og bærekraftig mat.
- Gi barnehagebarna opplæring i klima og miljø

De siste årene har vi hatt miljøuker i uke 44 og 45. I disse ukene veier vi alt avfall, og vi snakker med barna om gjenbruk og sortering. Alle avdelingene jobber også med miljøpedagogiske opplegg for barnehager fra Miljøfyrtårn.

Barnehagen sitt innhold

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. En skal se arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng og samlet bidra til den allsidige utviklingen til barna. (Rammeplanen kap. 3)

Lek
Den viktigste aktiviteten i barnehagen, er den aktiviteten som barna styrer selv, og som aldri må komme i skyggen av strukturerte og voksenstyrte aktiviteter. De voksne er igangsettere, tilretteleggere og observatører. De voksne må også bidra til at alle barn får erfaringer som de kan legge i sin «lekeryggsekk», der barna føler seg inkludert.

Lek fremmer barns utvikling på mange områder, og i lek styrkes barnas identitet og selvfølelse.

Rommet er viktig for å inspirere til ulike former for lek, lage gode møteplasser og tilføre nytt og mer lekemateriale.

De ansatte i Lerstad barnehage skal være leken og ha et blikk for lek, legge til rette for god lek ved å bruke rom og tilgjengelig materiale og hjelpe alle barn inn i lek og lekende samspill.

Barn som har tilgang på lekekamerater og lek hver dag, har et stort fortrinn framfor de som står utenfor leke fellesskapet.
I lek lærer barna blant annet sosial kompetanse. De er i samspill med andre barn, knytter vennskap, løser konflikter og så videre. De utvikler også språket sitt både verbalt og nonverbalt. Ved å late som, går barna inn i en egen fantasiverden hvor de tar andre sitt perspektiv og gir rom for tanker og følelser. Dette utvikler evnen til å ta sosiale roller og gjennom leken lærer barna at andre tenker og føler annenledes enn de selv. I leiken overfører også barna barnekulturelle tradisjoner fra de eldste til de yngste. Vi i barnehagen har som mål at alle barn skal ha noen å leke med, og få hjelp til å danne vennskap.

Danning
Danning og støtte er en livslang prosess og handler om hvordan man oppfatter seg selv, andre og verden. Og det omfatter også det å ta egne valg, selvstendig tenking, toleranse, demokrati og ikke minst barns medvirkning. Vi ønsker at barna skal ha respekt for hverandre og andres tanker, og erfare at mangfold og ulikheter er en styrke.

Vi har fokus på aktive voksne, å bli bedre til å tilrettelegge, være nysgjerrige og utforske sammen med barna. Oppmuntre barna. For å få til dette må vi være tett på, være et støttende stillas.

Vi må spesielt fokusere på hvordan vi snakker om og til hverandre, hvordan vi møter ulikhet, og hvordan vi oppfører oss i ulike situasjoner.

Omsorg
I barnehagen skal alle barn oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den støtte og hjelp de har behov for.

Personalet skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barn/barn og barn/voksen som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Læring
Barn har store ressurser, de er nysgjerrige, aktiv, skapende og utforskende. Og i samspill med andre så tilegner de seg kunnskap, holdninger og ferdigheter.

Barn skal få oppleve et stimulerende miljø som støtter deres lyst og evne til å leke, utforske, undre seg, lære og mestre. Barn lærer og utvikler seg best i samspill med andre. Når de jobber sammen med andre, så kan de få erfaring med problemløsing, andres måte å løse ting på, samarbeide og det å hjelpe og støtte hverandre. De kan samtidig skape sin egen kunnskap.

Vi voksne oppmuntrer og gir rom for samarbeid, anerkjenner og støtter, og stiller spørsmål heller enn å gi konkrete svar. Målet er å lære barnet å lære

Mangfold
Vi i Lerstad barnehage skal motvirke alle former for diskriminering og krenking og fremme nestekjærlighet.

Fysisk miljø
Romma i barnehagen skal gjenspeile vårt syn på barn, vårt kunnskapssyn og læringssyn. Alt skal ha en hensikt, være tydelig og ønske barna velkommen til å utforske og inspirere til lek.

Rommene skal stimulere sansene, inspirere til kreativ tenking og bidra til et lærende miljø.

Rommene skal gjenspeile det barna er interesserte i, og alt skal fremstå som innbydende og friste til å holde på med det. Det skal også være utstyr som har sammenheng, og gir mening sammen og hele tiden være i endring ut ifra interesse og tema.

Språk
Ålesund kommune har utarbeida en egen språkplan for alle barnehagene i kommunen. Den er forankret i nasjonale føringer, med særlig henvisning til veilederen "språk i barnehage – mye mer enn bare prat" (2017) fra Utdanningsdirektoratet. I den legger de ekstra vekt på at barnehagen skal ha jevnlig kompetanseheving av de ansatte, kartlegge språk og ha generelle språkstøttene tiltak både for gruppe og enkeltbarn.

Rammeplanen sier at personalet skal gjennom samspill og dialog støtte barna til å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Målet er at alle barn skal få god språkstimulering igjennom barnehagehverdagen.

- Dette har vi i Lerstad tenkt å gjøre gjennom å tilrettelegge for gode språkmiljø, sette ord på alt vi ser og opplever, støtte barna i sin språkutvikling, ha faste og spontane språkaktiviteter, bruke bøker og annet materiale.
- Vi har også som mål at de voksne støtter i barnas lek og er et språklig forbilde slik at barna utvikler gode relasjoner og kommunikasjonsmåter.
- Selv om vi gir ekstra støtte til de barna som trenger det, så er det viktig for oss at alle barn i barnehagen får et godt språkmiljø.
- Leke med språket.
- Språk med bruk av sang, musikk, rim og regler, eventyr og fortellinger.
- Bildestøtte for alle i form av dagtavle.
- Språkgruppe.
- Leseprosjektet (bokprosjekt).

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

I barnehagen er det ofte barn som trenger ekstra støtte på ulike områder. Vi skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte får så raskt som mulig de sosiale/pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen de trenger for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.

Om personalet observerer at et barn trenger ekstra støtte, så vil alltid foreldrene bli informert før vi tar kontakt med andre instanser. Det er mye god hjelp å få. Ofte kan det være personalet som trenger rettledning og et blikk utenfra for å se hva barnet eller barnegruppa trenger. Vi har eget fagsenter i kommunen og et småbarnsteam vi kan ta kontakt med for å drøfte anonymt.

Barn med vedtak har rett på ekstra hjelp og oppfølging.

Barnehagen sine satsingsområder

- **Utviklingsarbeid, «Hvilepuls i barnehagen».**
- **Voksenrollen**

Hvilepuls i barnehagen

Prosjektet «Hvilepuls i barnehagen» gjennomføres parallelt med Ålesund kommune sin kollektive kompetanseutvikling «Profesjonelle voksne – trygge barn» (i samarbeid med DMM), og har som mål å styrke barnehagenes kompetanse og praksis knyttet til hvordan vi kan sikre gode dager for alle barn.
Hvile er mer enn søvn. Ikke alle barn trenger å sove- men alle barn kan ha behov for:

- Ro
- Regulering
- Ny energi
- Deltagelse

Mål for prosjektet
Styrke barns trivsel, regulering og opplevelse av gode barnehagedager.

Voksenrollen i barnehagen

- Bidra til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Smilende og imøtekommende
- Tilstedeværende
- Faglig oppdatert
- Fokus på barns medvirkning og foresattes medvirkning
- Løfte frem mangfoldet som en ressurs
- Behandle barna med respekt og toleranse

- Gi barna trygghet i barnehagen.
- Tilrettelegge og veilede barna i leken.
- Være et godt forbilde for barna.
- Inspirere barna til å bruke naturen og nærmiljøet
- Vi voksne har et godt samhold og samarbeid oss imellom
- Vi har alltid tid til å høre på barna
- Lek
- Språk

Forvetninger til foreldre

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barna sin rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagen sitt daglige innhold, jf. Lov om barnehager kap II- §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr. 1.

Ifølge rammeplanen kapittel 4 skal barnehagen være bevisst på de ulike uttrykksformene til barna og legge til rette for medvirkning på måter som er tilpassa alder, erfaring, di individuelle forutsetningene og behovene til barna.

Barna har rett til å bli hørt, sett og uttrykke sin mening, og ha innflytelse over sin egen hverdag i barnehagen. Vi voksne må ta dem på alvor. Vi må finne en balansegang mellom barns medvirkning og de voksne sin styring. Det betyr også at vi må hele tiden reflektere over hva barna skal medvirke i, og hva personalet skal legge premissene for.

Vi voksne må tolke og prøve å forstå det barna uttrykker, både igjennom ord og kroppslige uttrykk. Derfor legger vi stor vekt på det å bli godt kjent med hvert enkelt barn.

Barna får komme med innspill og ønsker igjennom barnehagehverdagen som blir hørt, vurdert og tilpassa alder og utvikling.

Det at vi jobber med prosjektarbeid gir stort rom for barns medvirkning da prosjektene som regel er utgangspunkt i barnas interesser og innspill. Det er igjennom hele prosjektet rom for diskusjon og refleksjon slik at barna får komme med dine tanker og ideer.

Samarbeid

Samarbeid mellom hjemmet og barnehagen

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagepersonalet har et felles ansvar for at barnet skal trives og utvikle seg

(Rammeplanen kap. 5)

For å sikre samarbeid med hjemmet, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skaper et godt barnehagemiljø. .

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontakt-skapende og samordna organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagen sin eier kan delta etter eige ønske, men ikke med flere representanter enn i hver av de andre gruppene.

Barnehageeier skal sørge for at viktige saker blir lagt fram for foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

For å sikre et godt samarbeid, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU). Foreldrerådet består av foreldre/foresatte til alle barna, og skal fremme fellesinteresser og bidra til godt samarbeid. SU består av representanter fra foreldre og ansatte som skal være et rådgivende, kontakt-skapende og samordnende organ. Su fungerer som et bindeledd mellom foreldre og barnehagen. De har også ansvar for sommerfest og organisering av 17. mai tog.

Foreldre er vår viktigste samarbeidspartner, det er de som vet mest og best om sitt barn og deres behov. Vi er opptatt av å ha god, daglig kontakt med foreldre, slik vi på en best mulig måte kan gi et godt tilbud til barnet i barnehagen.

Foreldresamtale: vi setter opp 2 foreldresamtaler i året, med mulighet for flere ved behov. Der er det enkeltbarnet som er i fokus. Vi utveksler observasjoner og vurderinger knyttet til helse, trivsel, erfaring, utvikling og læring. Vi legger frem hva vi tenker er viktig å jobbe med videre både i barnehagen og hjemme.

Vi arrangerer et foreldremøte for alle på høsten. I tillegg har vi et foreldremøte for nye foreldre i Mai/juni. Vi arrangerer flere møte ved behov.

Det er viktig at det blir gitt beskjed til barnehage, dersom det er endringer i familieforholdene eller annet som kan påvirke barnet.

Samarbeid mellom barnehagen og andre aktørar

Regjeringen forventer – at kommuner og fylkeskommuner arbeider målretta for en felles kultur for samarbeid på tvers av tjenestene for å gi barn og unge som trenger det, et helhetlig tilbud. Godt tverrfaglig samarbeid handler om at ulike fagmiljø arbeider sammen og ser tilbuda til barn og unge i sammenheng
(St.meld. 6, 2019-2020, s. 6)

I Ålesund kommune samarbeider barnehagene tverrfaglig med ulike aktører som for eksempel PPT, barneverntjenesten, helsestasjon og skoler med mer.

BTI – Betre tverrfaglig innsats
Barnehagen arbeider etter BTI-modellen (Betre tverrfaglig innsats). Målet er å oppdage behov tidlig og sikre at barn og familier får den støtta de treng. Vi legger vekt på et godt samarbeid med foreldrene og, ved behov, med andre fagpersoner og tjenester rundt barnet. Saman skal vi bidra til at barnet opplever tryggleik, trivsel og gode utviklingsmuligheter.

Oppdage – vurdere – handle – samarbeide - følge opp.

Taushetsplikt, opplysningsplikt avvergingsplikt

Barnehagelova § 44 pålegger taushetsplikt om forhold de tilsette i barnehagen blir kjent med gjennom sin stilling (jf. Fvl. § 13). Taushetsplikten er en viktig forutsetning for at barnehagen skal bli informert om opplysninger i forhold til familieforholda til barn som kan være avgjørende for opphold, trivsel og utvikling i barnehagen.

Barnehageloven § 46 pålegger tilsette i barnehagen, uten hinder av taushetsplikt, å gi opplysninger til barnevernstenesta når det er grunn til å tro at det finnes mishandling av barn i heimen eller andre former for alvorlig omsorgssvikt, også kalla meldeplikt. I tillegg skal en gi opplysninger til barneverntjenesten når en bli bedt om det.

Ifølge straffelovens generelle bestemmelse om avverge, §196, er enhver forpliktet til å søke å avverge ei straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt då det fremdeles er mulig, og det står frem som sikkert eller mest trolig at handlinga er eller vil bli skje. Den generelle plikta for å avverge gjelder også ansatte i barnehagen.

Alle ansatte i barnehagen har godkjent politiattest.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. (Rammeplanen kap. 6)

Alle nye barn får invitasjon til å besøke barnehagen en dag før sommeren. Da får de litt informasjon og får hilse på barn og voksne. De får også med skjema hjem for utfylling.

Når barna starter i barnehagen anbefaler vi korte dager i begynnelsen, og vi bruker god tid på tilvenning. Det er viktig for oss at barna gradvis blir mer trygg på de voksne i barnehagen, og at foreldre/foresatte tar tydelig avskjed før de drar.

Overganger i barnehagen

Personalet skal sørge for at barnet og foreldra får tid og rom til å bli kjent med andre barn og anna personale når et barn bytter gruppe. (Rammeplanen kap. 6)

Her bruker vi også mye tid. Vi er en åpen barnehage, slik at alle barn får god kontakt med alle voksne på tvers av avdelingene, og vi har mye samarbeid. I tillegg er vi mye på besøk de siste månedene før ny avdeling, og vi går på turer sammen.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole, og eventuelt til skolefritidsordninga. (Rammeplanen kap 6, s.33)

I Ålesund kommune er det utarbeida en plan for overgang fra barnehage til skole som alle de kommunale barnehagene følger.

- Vi har egen plan for samarbeid med Lerstad skole, som er barnehagens nærmeste nabo, og skolen de aller fleste skal begynne på. Vi får også invitasjon til ulike arrangement, vi låner gymsalen, og det blir lagt til rette for at vi får besøke skolen ved behov.
- Barn som begynner på andre skoler blir også godt ivaretatt, og vi prøver å få til besøk på skolen slik at barnet kan vise skolen til de andre i førskolegruppen.

alesund.kommune.no/barnehage-og-skole/barnehage/overgang-fra-barnehage-til-skole-og-sfo/

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være ei pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.
Barn og foreldre har rett til å medvirke i disse prosessene
(Rammeplan kap 7, s. 37)

Alle barn skal ha et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vår jobb i barnehagen er å tilrettelegge og planlegge for at hvert enkelt barn skal ha det så bra som mulig den tiden de er i barnehagen.

Planlegging

Barnehagen skal tenke og handle langsiktig og systematisk, og planleggingen må basere seg på kunnskap om barn sin trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe.
(Rammeplan kap. 7)

Planlegging: Vi har 5 planleggingsdager og personalmøte jevnt utover hele året der alle i personalet er med. Her legger vi føringer for vårt pedagogiske arbeid. I tillegg har vi avdelingsmøte der vi

planlegger mer på avdelingsnivå og enkeltbarn. Planlegging skjer også underveis i hverdagssituasjoner og ved behov.

Hver avdeling sender ut månedsplan/brev hver måned, med oversikt over planen for den kommende måneden, med litt oppsummering og evaluering fra forrige måned, og diverse informasjon til foreldre. Denne planen blir lagt ut på IST. Der vil en også finne informasjon om prosjekt, og om det er arrangementer.

Vurdering

Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud som er i tråd med lov og forskrift.
(Rammeplan kap 7, s.38)

Vi vurderer og reflekterer det pedagogiske arbeidet fortløpende. Formålet med vurderinga er å se om vårt daglige virke samsvarer med lov, rammeplan og årsplan. Vurderingsarbeidet baserer seg på tilbakemeldinger fra foreldre og barn, observasjoner, samtaler og dokumentasjonsarbeid samt refleksjon i personalgruppa.

Samtaler med personalet, foreldresamtaler og brukerundersøkelser er utgangspunkt for å oppnå målet med vurdering, som er å skape en god barnehage for hvert enkelt barn.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i arbeidet med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten. Vurderinger i forhold til trivsel og allsidig utvikling skal dokumenteres når det er viktig for å gi et tilrettelagt tilbud. Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Foreldre har rett til å se og få utlevert dokumentasjon om egne barn, og til å få sletta eller korrigert opplysninger som er feilaktige eller misvisende. (Rammeplan kap 7, s.39)

Gjennom dokumentasjonsarbeid får barnehagen et godt grunnlag for å justere, endre eller videreføre praksis. Dokumentasjon skal synliggjøre barnehagedagen og det barna er opptatt av. Prosjektarbeid skal dokumenteres ved hjelp av

tekst og bilde, og dokumentasjonene skal være et verktøy for refleksjon, sammen med barna og i personalgruppa.

Månedsplanene er også en del av vår dokumentasjon, der vi informerer om hva som skal skje og litt om hva vi har gjort den forrige måneden. Vi kommuniserer også informasjon og dokumentasjon gjennom appen «IST».

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som treng ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barna sine behov og forutsetninger, også ved behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder.
Barnehagen skal arbeide målretta og systematisk for at barn som trenger ekstra støtte får et inkluderende og likeverdig tilbud, og slik være en del av et meningsfullt fellesskap.
Om det er grunn til å tro at barnet sitt behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldre om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppa og i det allmennpedagogiske tilbudet.
(Rammeplan kap 7, s.40)

Ålesund kommune ønsker å gi alle barn et likeverdig tilbud med høy kvalitet og god praksis. Et likeverdig tilbud vil kreve både tilretteleggingar og lokale tilpassinger av innhold. Tidlig innsats handler om et godt pedagogisk tilbud og tilpassa omsorg til alle barn. Kvaliteten handler om de opplevelsene og erfaringene både barn, foreldre og ansatte har av tilbudet som blir gitt, og blir skapt gjennom samhandling.

- I barnehagen er det ofte barn som trenger ekstra støtte på ulike områder. Vi skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte får så raskt som mulig får de sosiale/pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen de trenger for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.
- Om personalet observerer at et barn trenger ekstra støtte, så vil alltid foreldrene bli informert før vi tar kontakt

med andre instanser. Det er mye god hjelp å få.
Ofte kan det være personalet som trenger rettledning og et blikk utenfra for å se hva barnet eller barnegruppa trenger.
Vi har eget fagsenter i kommunen og et småbarnsteam vi kan ta kontakt med for å drøfte anonymt. Barn med vedtak har rett på ekstra hjelp og oppfølging.

Arbeidsmåtane til barnehagen

Progresjon

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiale og utforming av fysisk miljø. (Rammeplan kap 8, s. 43)

Alle barn skal utvikle deg, lære og oppleve fremgang. Gjennom prosjektarbeid legger vi til rette for varierte leke-, aktivitet- og læringsmuligheter som bygges videre ut ifra barnas interesser. I løpet av barnehagetiden skal barna få oppleve mestring, og samtidig få oppgaver som gir mulighet til å lære nye ting og få god selvfølelse og selvtillit. Vi må finne en balanse mellom mestring og det å ha noe å strekke seg etter. Det er viktig for oss at barna hele tiden har god utvikling der de har noe å strekke seg etter, uten at utfordringene er for store. Progresjon må derfor følge det enkelte barns utvikling, samtidig som vi har laget en egen progresjonsplan ut ifra ulike aldersgrupper. Denne er basert på forventet progresjon og faglig innhold om progresjon. Der det viktigste er å legge til rette for at barn i alle aldersgrupper skal få tilpasset innhold.

Vi har laget en egen progresjonsplan som vi har til revidering nå. Denne blir sendt ut når den er klar til alle foreldre.

Slik jobber vi i Lerstad med prosjektarbeid

Prosjektarbeid (planlegging, vurdering og dokumentasjon)
Vi bruker prosjektarbeid som metode igjennom hele året. Vi trekker inn alle fagområdene og bruker tema vi velger i alle deler av hverdagen. For eksempel på turer, i samlinger, tilrettelegging av lekeområdene, og mer. Prosjektene kan være både lange og korte, og de tilpasses både hva barna interesserer seg for, og kunnskap og erfaringer som de voksne ønsker å dele og gi til barna.

Vi ønsker å fordype oss i tema gjennom prosjektarbeid. Det vil si at vi bruker tid på å gi barna ulike sanseinntrykk, utforske og skape, tilføre ny kunnskap, samt dokumentere gjennom barnas øyne og ta det videre så lenge barna er interesserte.

Fagområda

I barnehagehverdagen er vi innom de aller fleste fagområde hver dag. I lek og ulike aktiviteter, på turer, under prosjekt, under måltid og andre rutinesituasjoner. Dette skjer naturlig gjennom barnas utforsking, utprøving, spørsmål og undring. De voksne støtter opp under barnas sin undring, og tilfører nye spørsmål, problemstillinger og annen input. I tillegg legger vi til rette for ulike pedagogiske aktiviteter der fokus ligger på et eller flere fagområder.

Dette er de ulike fagområdene:
- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Mengde, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Årshjul

Vennskap (overordna tema for august-november)

August: Velkommen til nytt barnehageår til alle barn og foreldre.
Observasjon: Hva er barna opptatt av?

September: Foreldremøte.
Brannvernuke uke 38.
Turbo tråkk (førskolebarn).

Oktober: Tema og prosjektarbeid.
Friluftsuke, uke 43.
24. Oktober FN-dagen.

November: Tema og prosjektarbeid.

Desember: Markering av Luciadagen, nissefest, julevandring.
Luciafeiring for foreldre på ettermiddag (utendørs).

Kultur og identitet (overordna tema for januar- april)

Januar: 1. nyttårsdag
Barnehagen åpner igjen den 4. januar.

Februar: Samenes nasjonaldag: 6. februar.
Fastelavn/ karneval: Dette feirer vi på en litt annerledes måte, barnehagen har alt av (klær/hatter/ smykker osv.) så barna trenger ikke å ta med noe. Her kan de velge selv hva de vil ha på, og bytte klær så mange ganger de vil. Vi har neglesalong, hårsalong, dico, kiosk osv.

Mars: Barnehagedagen: Tirsdag 9. mars. Markering av dagen med årets tema.
Påskefrokost på alle avdelinger før påske (for foreldre).
Påskerebus for barna rundt Lerstad vannet.

April: 24.03.2026 onsdag før Skjærtorsdag, stenger barnehagen kl. 12.00.
Påskeferie 25.03.26 - 29.03.2027

Kropp bevegelse og helse (overordnet tema for mai og juni)

Mai: 6. mai: Kristi himmelfartsdag
Miljø og rusken aksjon (uke 19 og 20).
14. mai: feiring av 17. mai på barnehagen.
17. mai: Barnehagen deltar i barnetoget i Ålesund sentrum. Foreldre har ansvar for fane, og for å bringe den til Lerstad til markeringa på skolen.

Juni: Egen avslutning for førskolebarna.
Sommeravslutning i barnehagen for barna.
Sommerfest som er i regi av foreldrene.

Planleggingsdager
Vi har fem planleggingsdager i løpet av året:
- 14. august
- 21. september
- 12. februar
- 7. mai
- 14. juni

Feriestengt uke 27,28 og 29, fra 05.07.2027-25.07.2027

Klær i barnehagen

- 2 sett med skifteklær (Bukse, genser, sokker, truser)
- Fleeceklær/ullklær
- Regnvotter, vintervotter
- Lue og hals
- Regntøy
- Vinterdress/parkdress
- Støvler/vintersko
- Tøfler
- Husk merking av klær

Kilder

Rammeplan for barnehagen: www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/

Lov om barnehager: Lov om barnehager (barnehageloven) - Lovdata

Stortingsmelding nr 6: www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20192020/id2677025/

FN`s berekraftsmål: www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal

Barnekonvensjonen: www.fn.no/Om-FN/Avtaler/Menneskerettigheter/Barnekonvensjonen

Kontaktinformasjon:
Myrsnipa: 409 16 011
Vipa: 409 16 010
Spoven: 409 16 012

E-post Eldrid: eldrid.olsvik.howden@alesund.kommune.no

Mobil Eldrid: 917 26 799

Verksemdsleiar: Marthe Lundemo 415 18 135

www.alesund.kommune.no

